

Špela Borko

28 ŠTEVILK, 50 LET, 150 AVTORJEV

V prvem Glasu podzemlja, leta 1969, je Pavel Kunaver zapisal: »Iz skrivnostnega podzemeljskega sveta so se oglasili mladi raziskovalci, da bi povedali svojemu ljudstvu, kako zanimiv, obsežen, lep in še zdaleka ne raziskan svet se nahaja pod sončnim površjem ... Glas podzemlja je torej namenjen najširšemu krogu ljubiteljev narave, posebno pa zdravi, krepki mladini. Glas podzemlja je pripovednik o raziskovanju kraškega podzemeljskega sveta.« V 50 letih se je marsikaj spremenilo. Jame so zrasle, vrvi so zamenjale lestvice, topel plamen karbidk se je skrtil pred močnimi led lučmi. A četudi je vse drugače, je hkrati še zmerom enako. Sanjamo kaninske globine. Temo na drugi strani ožine. Tam dol telo trpi in se srce veseli. In nemirni Putickov duh nas vedno znova žene nazaj. Zato ni čudno, da Glas podzemlja kljub razlikam med svetom tedaj in svetom danes še vedno živi in pripoveduje zgodbe mladih raziskovalcev.

Naj najprej v številkah povzamem zadnjih 50 let. Od leta 1969 je izšlo 28 števil Glasu podzemlja, s skupno kar 509 prispevki. Tri številke so bile jubilejne: 2010 – ob 100. obletnici ustanovitve društva, 2013 – ob 50. obletnici preboja v Radeškovi pasaži in 2015 – ob 10.

obletnici Nagrade Vilijema Puticka in 105. obletnici DZRJL. Vsebinsko je prispevalo 147 avtorjev. Avtorji, skriti pod psevdonimi, so šteti v kvoto, niso pa šteti prispevki brez avtorstva, ki so se pojavljali predvsem v prvih številkah. Izključenih je tudi 37 avtorjev, ki so prispevali besedila o prijavljenih in nagrajenih jamah v jubilejni številki ob 10-ti obletnici Putickove nagrade.

Glasilo je do leta 1985 kar redno izhajalo, nato pa je sledilo 12-letno zatišje. Kar težko si predstavljam tedanje težave pri izdaji glasila - dandanes imamo pač na ferajnu člane, ki še niso videli pisalnega stroja v živo. Ročno kopiranje 100 izvodov je prav tako nepredstavljivo, v dobi instant vsebin, oddaljenih en klik. A članki so vseeno nastajali in naslednji premor je bil krajši, 5 let. Ker je društvo v tem času plulo skozi vihar, ki je rezultiral v izstopu iz JZS, jim lahko le čestitam, da Glas podzemlja še vedno živi. Od 2002 naprej štiriletna praznina zeva le pred 100-letnico. Tudi tu jim verjetno lahko odpustimo, stoletniki pač veljajo za počasnejše in okomejše oblike življenja. A luknje v izdajanju so vedno krajše in srčno upam, da bomo obdržali ritem.

Glas podzemlja torej živi. Kakšen je dandanes njegov namen, koga nagovarja in kaj mu želi sporočiti? Vsak urednik je drugače odgovoril na ta metafizična vprašanja. Stična točka pa je vse skozi bilo Članstvo. Članski duh je bojda starejši od društva samega. Danes se sploh ne sprašujemo več, zakaj se Član piše z veliko. Najstarejši Člani se zabavajo na članskem vrhu, kjer so si celo zgradili člansko vas! Da, društvo je lepa stvar. Združuje nas, nam daje občutek pripadnosti in povezanosti. In kako lepše sporočiti sto in več Članom društva, da društvo živi, kot skozi društveno glasilo?

Marko Simič je v številki 1997 zapisal, da želi, »da Glas podzemlja odseva življenje in delo v društvu v vseh teh letih. Izkušnje namreč kažejo, da čas neusmiljeno zbrise sledove vsega, kar ni zabeleženo. Prav Glas podzemlja pa nam je do sedaj marsikaj ohranil. Posebej pomembno je, da se ohrani tudi duh časa ...«. Z njim se ne bi mogla bolj strinjati. V času poplave hitro spisanih zapisov na socialnih omrežjih je nevarnost izgube spomina še vedno tu, še večja! V ogromnem kupu plevja tudi dobra poročila hitro potonejo v pozabo.

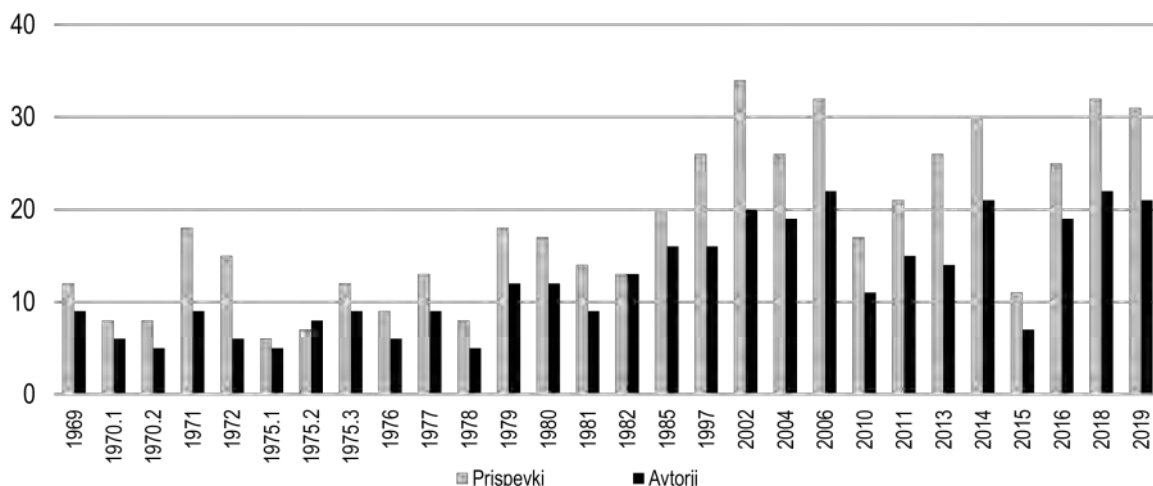

Tabela 1: Število prispevkov in avtorjev po izdanih številkah. V letu 2015 ni vključenih 37 avtorjev posamičnih opisov jam.

V Glasu podzemlja si torej želim ohraniti trenutek raziskovalčeve radosti, neizmerno navdušenje nad neznanim. Popis vijugavih poti, vseh ožin, slapov in brezen, vseh najlepših odkritij. Ujeti besnenje nad nepravilnostmi in nebulozami jamarskega sveta. Spodbuditi novepečene jamarje k izražanju, mogoče v sebi najdejo nepričakovano. Želim tudi, da skozi naše besede čim širši krog ljudi vstopi v čudoviti podzemeljski svet. Hibrid osebnih izpovedi, kronologij raziskovanj, opisov jam, doživljajskih spisov, družbene kritike, začinjjenih s prečudnim članskim humorjem se je do sedaj izkazal kot uspešen recept. Tudi

če ga je kdaj zaneslo na stranpota, Glas podzemlja nikoli ni pozabil, da je glavni namen DZRJL raziskovanje jam. To naj bo vodilo tudi prihodnjih 50 let.

Naj na tem mestu z besedami Pavla Kunavra iz davnega leta 1969 GLASU PODZEMLJA na pot želim prisrčno SREČNO! |

